

УДК 621.326

Семеген М.-ст. Гр. МБ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНІ ЗАКОНИ І КЛАСИФІКАЦІЇ

Науковий керівник: к.е.н. доцент Дячун О. Д.

Однією з центральних проблем економіки є обґрунтування спонукальних мотивів економічної (трудової) діяльності.

Домінуючою спонукою економіки вважають потреби.

Потреби - це об'єктивні умови існування людини, завдяки яким відбувається її фізіологічне, соціальне, інтелектуальне та духовне відтворення.

Для задоволення потреб людина повинна вступити в ділові відносини з іншими людьми, що і складає основу ринкових відносин.

Виробництво продукту

Потреби людини

Обмін товарами, одержання товарів для себе

Споживання одержаних товарів і послуг

Потреби мають об'єктивно-суб'єктивний характер.

Закон зростання потреб полягає в тому, що за умов задоволення певних потреб, їх кількість та зміст постійно зростають. Цей процес, як і сам процес суспільного виробництва, відбувається безперервно. Розвиток продуктивних сил, міжнародний поділ праці, спеціалізація сприяють економічному зближенню народів різних країн, що зумовлює розширення складу продуктів праці, а отже, - появу нових потреб.

Особливостями вияву закону зростання потреб в економіці розвинених країн у нинішніх умовах є те, що, з одного боку, відбувається перехід від масового виробництва і споживання до індивідуалізованого виробництва і споживання.

Приклади:

А з іншого боку, індивідуальні потреби, які динамічно розвиваються (творчі види праці, фізична культура і спорт, збереження миру), можуть бути реалізовані лише на колективній основі, спільною діяльністю колективів.

Отже, відбувається одночасний процес індивідуалізації та колективізації потреб.

Економічні потреби відображають відношення соціальних суб'єктів (людина, колектив, суспільство) до можливого споживання вартостей, опосередкованих економічними формами їх реалізації. Вони виявляються як необхідність у життєвих благах, як стимул до споживання.

Сукупність суспільних потреб можна розглядати під різним кутом зору. Наприклад, професор А.С.Гальчинський виділяє економічні та неекономічні, виробничі та невиробничі потреби. На його думку, структура економічних (особистих) потреб складається із:

1) фізичних потреб: продукти харчування, одяг, взуття, житло, товари господарсько-побутового призначення;

2) інтелектуальних потреб: одержання освіти, підвищення кваліфікації, культурного відпочинку, предметів і послуг культурного призначення;

3) соціальних потреб: охорона здоров'я, сімейно-побутові умови, умови праці, транспорт, зв'язок, тощо.